

Derpaa fattes Sagens Overgang til tredje Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 37 Stemmer.

Formanden: De Endringsforslag, der maatte onfses stillede til de tre foregaaende Sager, der have været til anden Behandling, maa jeg bede afslyne inden imorgen Aften.

Derester bliver ifølge Dagsordenen at foretage Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1855 til 31te Marts 1856. Sagen er til første Behandling.

Lehmann: Den ærede Finantsminister har ved en foregaaende Sags Behandling givet en lidet opbyggelig Skildring af Landstingets Stilling til Finantslovens Behandling, og det ligger ogsaa i Sagens Natur, at en aarlig tilbagevendende, den hele Statshuusholdning omfattende, saa vigtig og vidtløftig Lov, ikke paa samme Maade kan underkastes Behandling paa 2 Steder, især da Finantsloven ikke staaer i den samme Stilling som andre Love; thi Finantslovsforslaget har vel det tilfælde med alle andre Lovforslag, at det ikke kan faae Lovskraft uden ved begge Things Samstemning, men man kan ikke, som ved andre Love, slaae sig til No ved, at, naar denne Samstemning ikke tilveiebringes, Loven ikke kan udkomme; thi Finantsloven kan ikke bortfalde, uden at hele Statsmaskinen gaaer istaa. Der foreligger altsaa en Nødvendighed, der er ligesaa indlysende for ethvert af Rigsdagens Medlemmer, som for Regjeringen, for at Finantsloven maa udkomme, og det inden en vis bestemt Tid, og det er ganske vist, at der saaledes for det Thing, der grundlovmæssigt faaer den først til Behandling, er en særdeles Dyr fordring til at overveie Consequenserne af denne Sagens Stilling. Det var derfor Gjenstand for omfattende Overveielse allerede ved Grundlovsudkastets Affattelse, om ikke Finantslovens Behandling udelukkende maatte forbeholdes et af Thingene, eller om ikke Landstingets Deelagtighed i samme burde indskrænkes til et eneste Botum, der gik ud paa, enten at antage eller forkaste den i sin Heelhed, og det er bekjendt,

at det senere paa den grundlovgivende Rigsdagsforsamling var under den alvorligste Forhandling, om man ikke burde forkaste alle Rigsdagens Medlemmer en ligelig Indflydelse paa denne vigtigste alle Sager, ved at lade dem sammentræde til en forenet Rigsdag. Men ogsaa saaledes, som Sagen blev ordnet ved Grundloven, er Landstingets Stilling ingenslunde saa ubeldig, som Finantsministeren antyder. Det maa nemlig først og fremmest fastholdes, at med Hensyn til den politiske Side af Finantslovens Behandling ere begge Thingene ubetinget ligeberettigede, og det ikke blot de jure, men ogsaa de facto. Finantslovens Vedtagelse giver nemlig ikke blot Rigsdagen Adgang til en indgribende Indflydelse paa den hele Statshuusholdnings hele Detail, men den er først og fremmest et stort politisk Magtmiddel, og hvis ikke Landstinget havde en fuld og selvstændig Andeel i denne Side af Stattebevillingsretten, der altsaa her fremtræder som en Stattenægtelsesret, saa vilde det mangle det væsentligste Attribut for en Statsmagt, idet Skatternes Nægtelse gjør det til en Umulighed for den til den Tid bestaaende Regjering paa lovlig Maade at forfætte Regjeringen. Men til Stattenægtelsen har Landstinget ikke blot samme Berettigelse, men ogsaa en ligesaa fuldstændig Adgang, som Folkethinget, og den har i begge Tilfælde fuldkommen samme Virkning. Derimod maa det erkjendes, at med Hensyn til Sagens finansielle Side er Landstinget mindre gunstigt stillet end Folkethinget, hvem den grundlovmæssigt først skal forelægges, og det gjenfaldige Hensyn, som for at Tokammersystemet kan holde sig vedlige, maa være tilstede ved alle Love, fremtræder her for Landstinget med en særegen Styrke. Men, skøndt jeg villigen indrømmer dette, troer jeg dog, at det er af stor Vigtighed, at det er Regjeringen forbeholdt paa en Maade at kunne appellere til Landstinget i alle de Tilfælde, hvor den ikke har kunnet sætte sin Begjæring igjennem i Folkethinget, og hvor Sagen dog var af saa stor Magtpaaliggenhed for den, at den troede at maatte fastholde sin Paastand i saa Henseende. Kan den da heller ikke sætte sin Mening igjennem i Landstinget, er det en Selvfølge, at den maa bøie sig; hvis den derimod finder